

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 7 marca 2013 r.

DOLiS/DEC-267/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 i 105 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani B. T., [...] na przetwarzanie jej danych osobowych przez D. S. A. i U. Sp. z o. o.,

- 1) nakazuję D. S. A., [...] spełnienie obowiązku informacyjnego, poprzez udzielenie Pani B. T. [...] informacji w zakresie wskazanym w art. 32 ust. 1 pkt 1 – 5a ustawy o ochronie danych osobowych,**
- 2) w pozostałym zakresie postępowanie umarzam.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani B. T. [...] zwanej dalej Skarżącą, na przetwarzanie jej danych osobowych przez D. S. A. [...] zwany dalej Bankiem. W treści skargi Skarżąca zakwestionowała niezrealizowanie przez Bank wobec jej osoby obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.

W toku prowadzonego postępowania, Skarżąca rozszerzyła jego przedmiot i zażądała zbadania legalności przetwarzania jej danych osobowych przez Bank i U. Sp. z o. o., [...] zwaną dalej Spółką. Skarżąca wskazała, iż Spółka skierowała do niej w dniu [...] listopada 2011 r. pisemną informację, iż w wyniku umowy cesji z podmiotem określonym w treści pisma jako „Bank”, Spółka pozyskała jej dane osobowe i aktualnie podejmuje czynności windykacyjne. W ocenie Skarżącej, z Bankiem nie łączy ją żadna umowa i bezpodstawnym było udostępnianie jej danych osobowych na rzecz Spółki. W związku z powyższym wniosła o nakazanie usunięcia jej danych osobowych przez Bank, podmioty, którym Bank je udostępnił, a w szczególności Spółkę.

W celu ustalenia okoliczności przedmiotowej sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wszczął postępowanie administracyjne. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego dokonano następujących ustaleń.

1. Pismem z dnia [...] października 2011 r. Skarżąca, wskazując Bankowi swój adres zamieszkania oraz numer PESEL, poinformowała, cyt.: „W dniu [...]10.2011 otrzymałam zawiadomienie – wezwanie do uregulowania długu, który wg w/w zawiadomienia zawarłam z Państwem w 2011 r. – ([...]03.2001 r.) Proszę o sprawdzenie tych informacji, ponieważ ja nigdy nie zawierałam z Państwem żadnej umowy. Proszę o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji oraz pisemne potwierdzenie, że ja niżej podpisana nie zawierałam z Państwem żadnej umowy”.
2. W odpowiedzi na ww. wystąpienie Bank udzielił Skarżącej, pismem z dnia [...] listopada 2011 r., odpowiedzi, iż cyt.: „Po przeprowadzeniu analizy opisanej sytuacji wyjaśniamy, iż umowa pożyczki konsumpcyjnej nr [...] została zawarta przez Pana S. B. w dniu [...]03.2001 r. Z uzyskanych informacji wynika, iż Pani była poręczycielem wskazanej powyżej umowy. Z uwagi na niewywiązywanie się z warunków umowy pożyczki, Bank dokonał sprzedaży wierzytelności do U. Sp. z o. o., [...]”.
3. Skarżąca, wskazując Bankowi swój adres zamieszkania (tu: jako cyt.: [...]), pismem z dnia [...] grudnia 2011 r., zwróciła się o zrealizowanie wobec niej obowiązku informacyjnego z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych. W przedmiotowym piśmie Skarżąca wniosła o cyt.: „(...) podanie mi na piśmie wyczerpujących informacji, czy istnieje w Państwa Banku zbiór moich danych osobowych. Jeśli tak to: jakie dane osobowe zawiera zbiór, w jaki sposób zebrano dane, w jakim celu i zakresie dane są przetwarzane, podanie źródła z jakiego pochodzą dane, w jakim zakresie oraz komu dane zostały udostępnione”. W treści pisma Skarżąca wskazała adres, na jaki oczekiwała udzielenia pisemnej odpowiedzi, tj.: [...].
4. W odpowiedzi na wniosek Skarżącej Bank w dniu [...] stycznia 2012 r. skierował do niej pismo, w którym wskazał m. in., iż cyt.: „Pani dane osobowe zostały wprowadzone do bazy danych „klient Banku”, których administratorem danych osobowych jest D. S. A. [...] na podstawie Umowy pożyczki konsumpcyjnej nr [...], zawartej pomiędzy Bankiem a Panem [...] w dniu [...]03.2001 r., której była Pani poręczycielem. W związku z brakiem spłaty zadłużenia, wynikającego z ww. Umowy, na podstawie Umowy sprzedaży wierzytelności z dnia [...] grudnia 2005 roku, wierzytelność została sprzedana do spółki U. Sp. z o. o., [...]. W wyniku tego, Pani dane osobowe (jako Poręczyciela umowy pożyczki) zostały przekazane do spółki U. Sp. z o. o., a Bank zaprzestał przetwarzania Pani danych osobowych w celu realizacji umowy pożyczki”. Ww. korespondencja, skierowana na wskazany przez Skarżącą adres, została zwrócona do Banku z adnotacją „zwrot- adresat nieznaný”.
5. W toku prowadzonego postępowania w sprawie Bank, odnosząc się do zarzutu niespełnienia wobec Skarżącej obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych, wyjaśnił, że obowiązek ten został spełniony ww. pismem z dnia [...] stycznia 2012 r. Bank skierował rzeczony pismo na adres wskazany we wniosku Skarżącej, tj. [...]. Jednocześnie wskazano, iż po przeprowadzeniu analizy korespondencji ze Skarżącą i ustaleniu, że zwrot ww. pisma spowodowany był mylnym podaniem przez Skarżącą adresu zamieszkania (tj. bez litery [...] przy numerze budynku),

Bank postanowił o niedoręczaniu rzeczony korespondencji na adres, którym Skarżąca posługuje się w korespondencji z organem ochrony danych osobowych, z uwagi na „poufny charakter informacji” i brak pewności, który z przedmiotowych adresów jest adresem poprawnym.

6. Odnosząc się do przetwarzania danych osobowych Skarżącej, Bank wskazał, że przetwarza dane osobowe osoby noszącej nazwisko B. T. w następującym zakresie cyt.: „imię, nazwisko, adres z dnia zawarcia umowy pożyczki oraz nr paszportu”. Dane te są przetwarzane w związku z okolicznością, iż osoba ta była poręczycielem umowy zawartej z Bankiem przez Pana S. B. W związku z zawartą umową sprzedaży wierzytelności Bank przekazał Spółce dane osobowe Pani B. T. Jak ponadto wskazano, adres zamieszkania Pani B. T., który udostępniono na rzecz Spółki, był inny niż adres zamieszkania Skarżącej. W ocenie Banku, adres zamieszkania Skarżącej pozyskany został przez Spółkę już po udostępnieniu przez Bank na rzecz Spółki (w związku z umową cesji) danych Pani B. T., w ramach przeprowadzanych przez Spółkę czynności windykacyjnych.
7. Ustosunkowując się do zarzutów Skarżącej, Spółka wyjaśniła, cyt.: „Szczegółowe postępowanie wyjaśniające przeprowadzone przez Spółkę a dotyczące wnikliwej weryfikacji danych dotyczących umowy kredytowej numer [...] zawartej z D. S. A., nie dało jednoznacznego potwierdzenia, że Skarżąca była poręczycielem w/w umowy. Powyższy fakt skutkowało natychmiastowym usunięciem danych osobowych Skarżącej ze wszelkich nośników informatycznych Spółki. (...) Wobec powyższego uprzejmie zawiadamiamy, że Spółka nie przetwarza danych osobowych Skarżącej”.

Po zapoznaniu się z całością materiału dowodowego zgromadzonego w tej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Podkreślić należy, iż przedmiot niniejszego postępowania został określony w żądaniu Skarżącej wszczęcia postępowania administracyjnego wobec Banku i Spółki, nakazania Bankowi spełnienia obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy i wydania nakazu usunięcia jej danych osobowych przez ww. podmioty. Zadaniem organu jest zaś załatwienie sprawy w zakresie określonym w treści żądania.

W toku prowadzonych w sprawie czynności wyjaśniających, organ ochrony danych osobowych ustalił, iż Bank nie przetwarzał, a w szczególności nie udostępnił na rzecz Spółki, danych osobowych Skarżącej. Bank przetwarzał natomiast dane osobowe osoby noszącej tożsame ze Skarżącą imię i nazwisko, które to dane udostępnił na rzecz Spółki w związku z zawartą umową cesji. Dane, które udostępnione zostały na rzecz Spółki przez Bank, nie dotyczyły zatem Skarżącej, tylko innej osoby o zbieżnym ze Skarżącą nazwisku. W szczególności zaakcentowania wymaga, iż adres zamieszkania Pani B. T., który Bank udostępnił na rzecz Spółki, był inny niż adres zamieszkania Skarżącej, na który to adres zamieszkania Skarżącej, Spółka kierowała korespondencję wzywającą do uregulowania długu.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że kierowanie do Skarżącej przez Spółkę pism wzywających do uregulowania długu, które to pisma zaadresowane były do Pani B. T. na adres Skarżącej, wiązało się z dokonaniem przez ten podmiot błędnych ustaleń, co do osoby dłużnika, tj. Pani B. T., w toku prowadzonych czynności windykacyjnych. Analiza przez Spółkę zarzutów Skarżącej dotyczących uznawania ją przez ten podmiot za swojego dłużnika i kierowania do niej korespondencji w tym przedmiocie doprowadziła jednak finalnie do usunięcia danych osobowych Skarżącej przez Spółkę.

Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. Ustalenie przez organ publiczny zaistnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa, zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem w sytuacji zaistnienia tej przesłanki podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy. Bezprzedmiotowość postępowania może być także wynikiem zmiany stanu faktycznego sprawy. Takie stanowisko organu znajduje odzwierciedlenie również w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, np. w wyroku z dnia 27 czerwca 1997 r. (I SA/Wr 871/96) NSA – Ośrodka Zamiejscowego we Wrocławiu, w którym wskazano, że „z bezprzedmiotowością postępowania mamy bowiem do czynienia wówczas, gdy w sposób oczywisty organ stwierdzi brak podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpatrzenia sprawy. Oznacza to, że wszystkie elementy badanego stanu prawnego i faktycznego są tego rodzaju, że niepotrzebne jest postępowanie mające na celu wyjaśnienie wszystkich tych okoliczności w sprawie”. Takie samo stanowisko zostało przedstawione w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego – Ośrodek Zamiejscowy w Łodzi z dnia 18 kwietnia 1995 r. (SA/Łd 2424/94).

W toku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego organ ochrony danych osobowych ustalił, iż dane osobowe Skarżącej nie są aktualnie przetwarzane przez Spółkę oraz nigdy nie były przetwarzane przez Bank co uznać należy za jednoznaczne ze spełnieniem żądania Skarżącej usunięcia jej danych osobowych przez te podmioty. Ponownie zatem wskazać należy, iż stosownie do postanowień art. 105 § 1 Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Odnosząc się natomiast do zarzutu niezrealizowania wobec Skarżącej przez Bank obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy, trzeba wskazać, że zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy, na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie jej danych osobowych, informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 – 5a. Zgodnie zaś z art. 32 ust. 1, każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do: uzyskania wyczerpującej informacji, czy taki zbiór istnieje, oraz do ustalenia administratora danych, adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna – jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska, 2) uzyskania informacji o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w takim zbiorze, 3) uzyskania informacji, od kiedy przetwarza się w zbiorze dane jej dotyczące, oraz podania w powszechnie zrozumiałej formie treści tych danych, 4) uzyskania informacji o źródle, z którego pochodzą dane jej dotyczące, chyba że administrator danych jest zobowiązany do zachowania w tym zakresie tajemnicy informacji niejawnych lub zachowania tajemnicy zawodowej, 5) uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane, 5a) uzyskania informacji o przesłankach podjęcia rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 26a ust. 2. Jak zaś wypowiada się doktryna, cyt.: „Czynnie

legitymowana do wystąpienia z roszczeniami jest »każda osoba«, trzeba by dodać: która wie lub ma podstawy do tego, aby przypuszczać, iż dotyczące jej dane podlegają przetwarzaniu” (J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz: Ochrona Danych Osobowych, Komentarz, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Warszawa 2011, s. 587).

Odnosząc zatem powyższe do stanu faktycznego sprawy wskazać należy, że Skarżąca, otrzymując do Spółki wezwanie do uregulowania długu oraz informację o pozyskaniu, w celu wyegzekwowania ww. należności, jej danych osobowych od Banku, powzięła informację o przetwarzaniu jej danych osobowych przez obydwie podmioty. Pomimo zatem, iż przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że dane osobowe Skarżącej nie są i nigdy nie były przez Bank przetwarzane, uzasadnionym i w pełni zrozumiałym było podjęcie przez Skarżącą kroków zmierzających do uzyskania informacji o podstawie prawnej i celu przetwarzania jej danych osobowych przez Bank. Jak bowiem wskazała Skarżąca, nigdy nie była związana z Bankiem stosunkiem cywilnoprawnym, a wystosowanie przez nią żądania zrealizowania wobec niej obowiązku informacyjnego z art. 33. ustawy miało na celu podjęcie ochrony jej interesów i stanowiło realizację przyznaną ustawą uprawnień.

W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych pismo Banku z dnia [...] stycznia 2012 r. nie stanowi odpowiedzi na rzezonane zapytanie Skarżącej. Po pierwsze, pismo to odnosi się do danych osobowych innej osoby, a po drugie, nie zawiera odpowiedzi na wszystkie stawiane przez Skarżącą pytania. Wobec faktu, iż Bank udzielając Skarżącej odpowiedzi, odniósł się (i to w sposób niepełny) do danych osobowych innej osoby, podmiot ten uchybił spoczywającemu na nim obowiązkowi informacyjnemu, określonymu w art. 33 ust. 1 ustawy, a także wymogom ustawy dotyczącym zabezpieczeń stosowanych przy przetwarzaniu danych. Na administratorów danych osobowych ustawa nakłada bowiem szereg obowiązków mających na celu zapewnienie przetwarzania danych osobowych w sposób zgodny z prawem. Wskazać należy w tym zakresie na przepisy rozdziału 5 ustawy, które regulują obowiązki administratorów danych w zakresie zabezpieczania przetwarzanych przez nich danych osobowych. Bank, jako administrator danych, powinien starannie monitorować sposób zabezpieczania danych osobowych a w szczególności powinien posiadać procedury umożliwiające jednoznaczne ustalanie tożsamości swoich klientów.

Podkreślenia wymaga, że spełnienie przez Bank obowiązku informacyjnego powinno być poprzedzone rzetelną analizą tożsamości osoby występującej o realizację swoich uprawnień, która to analiza powinna się odbyć w oparciu o przetwarzane przez Bank informacje dotyczące wnioskodawcy. Zgodnie z przepisem art. 112 b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.), Banki mogą przetwarzać dla celów prowadzonej działalności bankowej informacje zawarte w dokumentach tożsamości osób fizycznych. W niniejszej sprawie Bank zawierając ww. umowę pozyskał dane osobowe poręczyciela pożyczki z paszportu. Bank dysponował zatem danymi poręczyciela w zakresie imienia, nazwiska, numeru paszportu oraz adresu zamieszkania z dnia podpisania rzeczony umowy. Pozyskanie informacji o numerze paszportu poręczyciela pozwalało na jednoznaczne ustalenie w przyszłości tożsamości tej osoby.

W niniejszej jednak sprawie Bank, przy realizacji obowiązku informacyjnego wobec Skarżącej, (która nosi identyczne z ww. poręczycielem imię i nazwisko) błędnie zweryfikował jej tożsamość, odnosząc się przy realizacji obowiązku informacyjnego do przetwarzanych przez siebie informacji

o poręczycielu ww. pożyczki. Bank przy weryfikacji tożsamości wnioskodawcy zaniedbał obowiązki administratora danych rezygnując chociażby z wystąpienia do Skarżącej o podanie numeru paszportu, co w niniejszej sprawie pozwoliłoby na poczynienie ustalenia, iż jej dane osobowe nie są przez Bank przetwarzane. W wyniku powyższego zaniedbania udostępniono Skarżącej informacje objęte tajemnicą bankową i jednocześnie nie zrealizowano wobec niej obowiązku informacyjnego odnoszącego się do jej danych osobowych. Treścią obowiązku informacyjnego jest bowiem udzielenie informacji odnośnie danych osobowych osoby, która występuje o realizację swoich uprawnień. Bank po ustaleniu, iż nie przetwarza danych osobowych Skarżącej, powinien poinformować o tym Skarżącą, co stanowiłoby o zrealizowaniu wobec niej obowiązku informacyjnego. Powyższe stało się dla Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych przyczynkiem do skierowania do Banku sygnalizacji w rzeczonym przedmiocie.

Mając na uwadze wspomniany obowiązek, który z mocy prawa spoczywa na administratorze, Bank winien niezwłocznie usunąć uchybienia w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżącej, stosownie do nakazu sformułowanego w niniejszej decyzji.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych i art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).